

**ZASADY DOKONYWANIA WPISÓW DO
KSIĄG HODOWLANYCH**

SPIS TREŚCI:

1. Wiadomości ogólne
2. Zasady tworzenia nazw
3. Zasady wpisu do Ksiąg Hodowlanych
4. Kryteria – dyskwalifikacja

**Niniejszy dokument ma na celu przedstawienie szczegółowego opisu zasad prowadzenia
Polskich Ksiąg Hodowlanych oraz Oceny Wartości Użytkowej alpaka.**

1. Wiadomości ogólne

- 1.1. Obszarem realizowania programu jest Rzeczpospolita Polska
- 1.2. System identyfikacji opiera się na państwowym systemie identyfikacji ze wskazaniem wszczepianego transpondera elektronicznego – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2727 oraz z 2023 r. poz. 412) oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie wzorów środków identyfikacji dla bydła, owiec i kóz, świń, jeleniowatych, wielbłądowatych i koniowatych oraz szczegółowej specyfikacji technicznej tych środków (Dz.U. z 2023 r. poz. 22).
- 1.3. Struktura Ksiąg Hodowlanych (zwanymi dalej KH)
- a) KH dzielą się na:
- Część Wstępną oznaczoną symbolem „W” oraz
 - Część Główną oznaczoną symbolem „G”
- b) Księgi są prowadzone łącznie dla obu płci
- 1.4. Zakres informacji wprowadzany do ksiąg hodowlanych:
- a) W przypadku zwierząt :
- urodzonych w kraju – jeśli znane, firmę lub nazwę podmiotu, u którego zwierzę się urodziło, jego siedzibę i adres, a w przypadku osoby fizycznej jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres,
 - importowanych – kraj pochodzenia i jeśli znane firmę lub nazwę podmiotu, u którego zwierzę się urodziło, jego siedzibę i adres, a w przypadku osoby fizycznej jej imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres,
- b) Dane obecnego właściciela - firmę lub nazwę podmiotu, adres, a w przypadku osoby fizycznej jej imię i nazwisko, adres oraz dane kontaktowe (nr tel, e-mail),
- c) Numer siedziby stada nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR),
- d) Numer identyfikacyjny w ewidencji producentów (numer nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) – jeśli nadany,

- e) Data wpisu (rejestracji) zwierzęcia do księgi,
- f) Rodzaj oznakowania, a w szczególności numer identyfikacyjny/numery identyfikacyjne zwierzęcia, oraz numer w księdze, jeżeli różni się od numeru identyfikacyjnego,
- g) Płeć zwierzęcia,
- h) Nazwa zwierzęcia, jeżeli została nadana,
- i) Data urodzenia zwierzęcia,
- j) Informacje dotyczące pochodzenia zwierzęcia, a w szczególności nazwy i numery identyfikacyjne przodków zwierzęcia oraz ich numery w księdze, jeżeli różnią się od numerów identyfikacyjnych
 - miejsce urodzenia – stado/hodowca
 - ojciec - pochodzenie ojca:
 - ➔ ojciec
 - ➔ matka
 - matka - pochodzenie matki:
 - ➔ ojciec
 - ➔ matka
- k) Umaszczenie zwierzęcia z oznaczeniem wzoru:
 - tuxedo
 - pinto
 - appa
- l) Wyniki oceny wartości użytkowej

1.5. Kryteria wpisu do KH

- a) do części wstępnej mogą być wpisane zwierzęta które:
 - zostały zidentyfikowane w sposób określony w punkcie 1.2;
 - odpowiadają standardowi hodowlanemu;
 - zostały poddane ocenie wartości użytkowej na terytorium Polski.
- b) Do części głównej mogą być wpisane zwierzęta które:
 - pochodzą co najmniej od dwóch pokoleń przodków tego samego gatunku, rasy, odmiany w obrębie rasy, stada, rodu lub linii hodowlanej, wpisanych do księgi

hodowlanej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub księgi prowadzonej na terytorium innego państwa,;

- zostały zidentyfikowane w sposób określony w punkcie 1.2
- posiadają wykonane badania DNA w certyfikowanym laboratorium –
Laboratorium Genetyki Molekularnej - Instytut Zootechniki - Państwowy
Instytut Badawczy - LGM IZ-PIB
- zostały poddane ocenie wartości użytkowej na terytorium Polski i otrzymały
wynik min. 70 pkt.

2. Zasady tworzenia nazw

2.1. Oznaczenie stada/hodowli w KH to przedrostek + numer.

- a) Przedrostek to unikatowa kombinacja max. 7 liter (dużych lub małych, bez znaków specjalnych) pisana bez spacji, np. AlpaWzg, FunAlpa, ALPiIN, AlMunio, APK itp.
- b) Numer to nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (zwaną dalej ARiMR) numer siedziby stada.

2.2. Nazwa zwierzęcia to wybrane przez hodowcę imię poprzedzone unikatowym przedrostkiem oznaczającym hodowlę, w której się dane zwierzę urodziło.

- a) Przedrostek to unikatowa kombinacja max. 7 liter (dużych lub małych, bez znaków specjalnych) pisana bez spacji. Nie musi to być hodowla obecnego właściciela ani osoby zgłaszającej zwierzę do wpisu do KH. Obowiązuje skrót (przedrostek) nazwy hodowli w której się urodziło zwierzę. Jeśli przedrostek hodowli nie jest znany, np. w przypadku zwierząt importowanych, lub zwierzę pochodzi z hodowli nie posiadającej zwierząt w KH (nie oznaczonej w KH) nazwa zwierzęcia zaczyna się od imienia.
- b) Imię to dowolna jedno lub wielowyrazowa nazwa zwierzęcia, przypisana jednej, konkretnej sztuce. Maksymalna ilość znaków to 30, wliczając spacje. Prosimy o zwracanie szczególnej uwagi na liczbę znaków, w przypadku przekroczenia limitu imię będzie obcinane bez zachowania sensu wyrazu. Jeśli w treści imienia chcemy podać utytułowanych przodków bądź znamienite hodowle, z których się nasze zwierzę wywodzi należy przedstawić pisemne zezwolenie właściciela zwierzęcia lub hodowli którą chcemy przytoczyć.

3. Zasady wpisu do Ksiąg Hodowlanych

3.1. Wpis do KH dokonywany jest na wniosek właściciela zwierzęcia.

- 3.2. Interaktywny formularz zgłoszeniowy znajduje się na stronie www.shail.pl w zakładce "Księgi hodowlane".
- 3.3. Po zgłoszeniu otrzymają Państwo e-mail z podsumowaniem kosztów wpisu i przeprowadzenia Oceny Wartości Użytkowej (zwanej dalej OWU) wszystkich zgłoszonych zwierząt.
- 3.4. Wysokości kosztów przedstawia "Cennik opłat" – dostępny na stronie www.shail.pl w zakładce „Księgi Hodowlane”.
- 3.5. Edycja danych w KH (np. zmiana właściciela, dopisanie adresu hodowli nowego właściciela) oraz duplikaty zaświadczeń wystawiane są za dodatkową opłatą – patrz "Cennik opłat".
- 3.6. Do wniosku o wpis do KH należy dołączyć skany dokumentów potwierdzających pochodzenie zwierząt (oryginały do wglądu w siedzibie stada).
- 3.7. Złożenie wniosku o wpis do KH jest równoznaczne ze zleceniem przeprowadzenia Oceny Wartości Użytkowej.
- 3.8. Rozpoczęcie procedury wpisania zwierząt w tym przeprowadzenia OWU następuje po dokonaniu wpłaty – dane do przelewu otrzymają Państwo w wiadomości, o której mowa w pkt 3, ppkt 3.3.

4. Kryteria – dyskwalifikacja

- 4.1. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt iż zwierzęta z poważnymi wadami fenotypu będą zdyskwalifikowane. Należy uważnie prześledzić listę wad dyskwalifikujących, ppkt. 4.2. Przy dyskwalifikacji zwierzęcia podczas OWU opłata pobierana przy złożeniu wniosku o wpis nie podlega zwrotowi.
- 4.2. Lista wad dyskwalifikujących zgodna z → *Załącznik nr 2* dla rasy huacaya,
→ *Załącznik nr 3* dla rasy suri.
- a) Kryteria dla samców – wady wykluczające:
- waga rocznej alpaki poniżej 32kg,
 - niski wzrost poniżej 75cm w kłębie,
 - wysoki wzrost powyżej 95cm w kłębie (zbyt duże podobieństwo do lam),

- głuchota,
- błękitne oczy u białych alpaki,
- wady oczu: zaćma, entropia (podwiniecie powiek do środka), ektropia (wywinięcie powiek na zewnątrz), ślepoty,
- deformacje uszu: uszy zrośnięte, uszy susła, uszy w kształcie banana,
- duży prognatyzm (wysunięcie kości żuchwy),
- boczne odchylenie przedniego płatu nosowego – krzywa twarz,
- rozszczep podniebienia,
- atrezja nozdrzy tylnych,
- nadmierne zniekształcenia kończyn (wg. wzorca rasy m.in. zniekształcenia kątowe w różnych płaszczyznach, polidaktylia, syndaktylia, luksusowe (zwichnięte) rzepki, nieprawidłowości w pęcicach)
- skolioza - boczne skrzywienie kręgosłupa,
- skrzywienia szyi,
- załamany lub zgięty, niemożliwy do wyprostowania ogon,
- brak lub nienormalnie krótki ogon,
- ciężka kifoza,
- ciężka lordoza,
- hermafrodytyzm,
- brak jakiegokolwiek części układu rozrodczego
- wnetrostwo jądra, jednostronne lub obustronne (brak jednego lub obu jąder),
- więcej lub mniej niż dwa jądra w mosznie,
- jednostronna lub obustronna hipoplazja jąder (jedno lub oba jądra o wyjątkowo małym rozmiarze w porównaniu do wieku).
- niejednorodność umaszczenia (z wykluczeniem zwierząt grey, rose grey oraz tzw. płowych z wyraźnie jaśniejszym podbrzuszem).

b) Kryteria dla samic – wady wykluczające:

- waga rocznej alpaki poniżej 32kg,
- niski wzrost poniżej 75cm w kłębie,
- wysoki wzrost powyżej 95cm w kłębie (zbyt duże podobieństwo do lam),
- głuchota,
- błękitne oczy u białych alpaki,

- wady oczu: zaćma, entropia (podwiniecie powiek do środka), ektropia (wywiniecie powiek na zewnątrz), ślepotą,
- deformacje uszu: uszy zrośnięte, uszy susła, uszy w kształcie banana,
- duży prognatyzm (wysunięcie kości żuchwy),
- boczne odchylenie przedniego płatu nosowego – krzywa twarz,
- rozszczep podniebienia,
- atrezja nozdrzy tylnych,
- nadmierne zniekształcenia kończyn (wg. wzorca rasy m.in. zniekształcenia kątowe w różnych płaszczyznach, polidaktylia, syndaktylia, luksusowe (zwichnięte) rzepki, nieprawidłowości w pęcicach)
- skolioza - boczne skrzywienie kręgosłupa,
- skrzywienia szyi,
- załamany lub zgięty, niemożliwy do wyprostowania ogon,
- brak lub nienormalnie krótki ogon,
- ciężka kifoza,
- ciężka lordoza,
- hermafrodytyzm,
- zbyt małe otwarcie pochwy,
- mniej lub więcej niż cztery strzyki.

c) Stwierdzenie jednej wady z wymienionych w kolumnie „Niedostateczny” dyskwalifikuje zwierzę. Alpaka nie może być wpisana do KH.

d) W przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących ewentualnej dyskwalifikacji istnieje możliwość konsultacji z podmiotem prowadzącym KH - Stowarzyszeniem Hodowców Alpak i Lam. Konsultacje takie są bezpłatne.